

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 24 lipca 2023 r.

Opinia do ustawy o rewitalizacji rzeki Odry

(druk nr 1054)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o rewitalizacji rzeki Odry określa:

- 1) szczegółowe zasady i warunki przygotowania inwestycji mających na celu poprawę:
 - a) warunków środowiskowych rzeki Odry w zakresie ilości i jakości wody w tej rzece, a także środowiska wodnego oraz zwiększenie możliwości retencjonowania wody na obszarze zlewni tej rzeki, zwanych w ustawie „inwestycjami dla Odry”,
 - b) funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze mogącym mieć wpływ na środowisko wodne w dorzeczu rzeki Odry, zwanych w ustawie „inwestycjami w zakresie gospodarki wodno-ściekowej”;
- 2) działania analityczno-planistyczne na wybranych ciekach wodnych stanowiących dopływy rzeki Odry, przewidzianych do wykonania w celu identyfikacji potrzeb podejmowania dalszych działań niezbędnych do poprawy warunków środowiskowych rzeki Odry, zwane w ustawie „działaniami planistycznymi”;
- 3) zasady wsparcia finansowego przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej;
- 4) działania mające na celu ustalenie zakresu oddziaływania antropogenicznego na rzekę Odrę;
- 5) zasady realizacji działań mających na celu odbudowę ichtiofauny w rzece Odrze.

W art. 2 wymieniono inwestycje dla Odry, natomiast w art. 5 – inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie będzie mogło otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie lub finansowanie niektórych inwestycji dla

Odry. Dotacje nie będą przyznawane w zakresie, w jakim środki finansowe na dofinansowanie lub finansowanie inwestycji dla Odry zostały zapewnione ze środków Unii Europejskiej lub międzynarodowych instytucji finansowych.

Na podstawie art. 6 ustawy, w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu zagrożenia lub zdarzenia mogących spowodować zmianę jakości wody na ujęciu wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi lub na obszarze zasilania ujęcia wody, właściwe miejscowo wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego niezwłocznie powiadomi o wystąpieniu tego zagrożenia lub zdarzenia, ich ustaniu, a także o istotnych okolicznościach ich dotyczących:

- 1) właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego granicznego inspektora sanitarnego, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego lub wojskowego inspektora sanitarnego – właściwego terytorialnie wojskowego ośrodka medycyny prewencyjnej i właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska;
- 2) właścicieli lub zarządców ujęć wody wykorzystywanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 3) właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- 4) Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
- 5) Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W rozdziale 2a w dziale VI ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne uregulowano ustrój nowej formacji mającej kontrolować przestrzeganie jej przepisów – Inspekcji Wodnej.

Inspekcją Wodną kieruje Krajowy Inspektor Wodny przy pomocy regionalnych inspektorów wodnych.

Prezes Wód Polskich pełni funkcję Krajowego Inspektora Wodnego a dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej Wód Polskich – funkcje regionalnych inspektorów wodnych. Zadania Inspekcji Wodnej wykonują inspektorzy będący pracownikami Wód Polskich.

W skład Inspekcji Wodnej wchodzi Krajowa Inspekcja Wodna działająca przy Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej oraz regionalne inspekcje wodne, działające przy regionalnych zarządach gospodarki wodnej.

Obszar działania poszczególnych regionalnych inspekcji wodnych wyznacza obszar działania poszczególnych regionalnych zarządów gospodarki wodnej.

Zadaniem Inspekcji Wodnej jest kontrola przestrzegania przepisów Prawa wodnego, ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym oraz przepisów wydanych na podstawie tych ustaw, a także kontrola gospodarowania wodami.

Krajowy Inspektor Wodny kieruje pracą Krajowej Inspekcji Wodnej. Do zadań Krajowej Inspekcji Wodnej należy:

- 1) koordynacja działalności regionalnych inspekcji wodnych i nadzór nad tą działalnością, w szczególności poprzez wydawanie poleceń dotyczących sposobu realizacji zadań oraz żądanie przekazania informacji;
- 2) określanie ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń mogących powodować negatywne skutki dla wód lub zasobów ryb w wodach w celu eliminacji tych skutków;
- 3) opracowywanie rocznego planu działania Inspekcji Wodnej;
- 4) przygotowywanie planu kontroli gospodarowania wodami na dany rok.

Regionalny inspektor wodny kieruje pracą regionalnej inspekcji wodnej. Podczas wykonywania zadań regionalnej inspekcji wodnej, inspektorzy regionalnej inspekcji wodnej są uprawnieni do:

- 1) poboru próbek wody i ścieków do badań wykonywanych przez inspektora akredytowanego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku;
- 2) nakładania grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia określone w Prawie wodnym oraz w ustawie o rybactwie śródlądowym;
- 3) kontrolowania dokumentów uprawniających do połowu ryb osób dokonujących połowu, a w przypadku podejrzenia popełnienia wykroczenia – zatrzymywania tych dokumentów za pokwitowaniem, z tym że dokumenty te wraz z wnioskiem o ukaranie przekazuje się do sądu w terminie 7 dni od dnia ich zatrzymania;
- 4) kontrolowania liczby, masy i gatunków odłowionych ryb oraz kontrolowania przedmiotów służących do ich połowu, a także zabezpieczania porzuconych ryb i przedmiotów do ich połowu – w przypadku niemożności ustalenia ich posiadacza;
- 6) żądania wyjaśnień i wykonywania czynności niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, w szczególności w zakresie niezbędnym do ustalenia rodzaju ścieków wprowadzanych do wód lub ziemi bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego;
- 7) legitymowania świadków przestępstwa lub wykroczenia w celu ustalenia ich tożsamości, dokonywania czynności wyjaśniających w postępowaniach w sprawach o wykroczenia, wstępu i wjazdu na tereny lasów, zakładów przemysłowych, ośrodków

turystyczno-wypoczynkowych, gospodarstw rolnych – w zakresie niezbędnym do prowadzenia kontroli na wodach przyległych do tych terenów.

Inspektorzy regionalnej inspekcji wodnej w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzystają z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych oraz mogą być wyposażeni w broń palną na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy został wniesiony przez Radę Ministrów w dniu 24 maja 2023 r. (druk sejmowy nr 3303).

I czytanie projektu miało miejsce na posiedzeniu Sejmu, a następnie skierowano go do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

W II czytaniu zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu ustawy oraz 15 poprawek. W III czytaniu odrzucono wniosek oraz wszystkie poprawki.

Za przyjęciem ustawy głosowało 235 posłów, przy 218 głosach przeciw i braku głosów wstrzymujących się.

III. Uwagi

Zgodnie z § 18 Zasad techniki prawodawczej, przedmiot ustawy określa się możliwie najzwięźle, jednakże w sposób adekwatnie informujący o jej treści.

Tytuł opiniowanej ustawy został sformułowany niezgodnie z tą dyrektywą, ponieważ ustawa dotyczy nie tylko rewitalizacji rzeki Odry, ale także zasad wsparcia finansowego przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej (art. 1 pkt 3 ustawy).

Aby tytuł ustawy adekwatnie informował o jej treści, powinien brzmieć: „o rewitalizacji rzeki Odry oraz zasadach wsparcia finansowego przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodnej”.

Maciej Telec

Główny legislator